

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16CoCsp/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319204810
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Štíftová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1319204810.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Štíftovej a sudcov JUDr. Romana Majerského a Mgr. Daniely Drnákovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtina 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Mýtina 48, Bratislava, proti žalovanej: V. L., B. X.XX.XXXX, V.W. XXXX/X, U., zastúpenej: RIEDL advokátska kancelária s.r.o., Slovenská 46, Prešov, IČO: 54 359 490, o zaplatenie 1.863,83 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 45Csp/41/2019-125, zo dňa 13.7.2022, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobcovi priznáva proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.863,83 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 30.1.2017 do zaplatenia; žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu. V odôvodnení uviedol, že žalobou zo dňa 28.8.2019 sa žalobca, ktorého súd pripustil do konania namiesto pôvodného žalobcu - spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155 (ďalej len „veriteľ“) domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie 1.863,83 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 30.1.2017 do zaplatenia na tom skutkovom základe, že veriteľ a žalovaná uzatvorili 26.5.2014 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej 2.500 eur, ktorú mala žalovaná vrátiť v pravidelných 60 mesačných splátkach po 71,81 eura až do sumy 4.308,60 eura, pričom žalovaná uhradila len 1.938,87 eura. Nakoľko žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas, veriteľ listom zo dňa 26.11.2016 vyzval žalovanú na úhradu dlžných splátok spolu s upozornením na možnosť zosplatenia celej pôžičky. Následne veriteľ 19.1.2017 úver zosplátnil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 24.1.2017.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy (§ 52 a nasl.), vznik záväzkov (§ 489 a nasl.), zániku dlhu splnením (§ 559), zmluvu o pôžičke (§ 657), ako aj príslušné ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 31.5.2014, pričom mal za to, že medzi veriteľom a žalovanou vznikol uzavretím zmluvy v písomnej forme dňa 26.5.2014 podľa § 488, § 489 ods. 1 a § 491 Občianskeho zákonníka občianskoprávny záväzkový vzťah, ktorý podľa svojho obsahu zahŕňal podstatné znaky zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka, keďže sa zmluvné strany dohodli, že veriteľ bez ďalšieho poskytne žalovanej peňažné prostriedky v hotovosti pri podpise zmluvy (t. j. dohoda o reálnom prenechaní peňažných prostriedkov), ktoré žalovanej aj poskytol, pričom taktiež obsahovala aj dohodu o povinnosti žalovanej vrátiť peňažnú sumu veriteľovi v presne určených splátkach (dohoda o vrátení veci rovnakého druhu v určenom čase). Vzhľadom na povahu

zmluvných strán pri uzatváraní tejto zmluvy, keďže veriteľ vystupoval ako dodávateľ podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalovaná ako spotrebiteľ podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, išlo podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa okrem toho aplikoval aj osobitný zákon č. 129/2010 Z. z. upravujúci zmluvy o spotrebiteľskom úvere účinný v čase jej uzatvorenia, keďže za spotrebiteľský úver sa podľa tohto zákona považuje dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov aj vo forme pôžičky.

3. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou musí mať písomnú formu (§ 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.) a musí obsahovať, okrem všeobecných náležitostí (t. j. v tomto prípade všeobecných náležitostí zmluvy o pôžičke), osobitné náležitosti vymedzené v § 9 ods. 2 tohto zákona, správne určenú RPMN, pričom pred jej uzatvorením je veriteľ povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať veriteľom poskytovaný spotrebiteľský úver žalovanej s tým, že berie hlavne do úvahy dobu, na ktorú sa úver poskytuje, jeho výšku, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru (§ 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.). Nedostatok písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere, absencia niektorých osobitných náležitostí (konkrétne náležitosti uvedené pod písm. a/ až k/, r/ a y/ v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.), uvedenie nesprávnej RPMN v neprospech spotrebiteľa alebo hrubé porušenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. spočívajúcej v posudzovaní schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch, má podľa § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. za následok taký právny stav, podľa ktorého sa veriteľom poskytnutý úver musí považovať za bezúročný a bezpoplatkový, z čoho vyplýva, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nebola uzatvorená v písomnej forme, neobsiahla niektorú z vyššie uvedených osobitných náležitostí, obsiahla nesprávnu RPMN v neprospech spotrebiteľa alebo bola uzatvorená bez predchádzajúceho skúmania schopnosti spotrebiteľa splácať úver, veriteľ sa môže v súdnom konaní úspešne domáhať len vrátenia istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru.

4. Ozrejmil, že jedným z najdôležitejších údajov a náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ z titulu uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zaplatiť, a ktorá sa podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. rovná súčtu celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. rozumejú všetky náklady vrátane úrokov, poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, pričom do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

5. Žalovaná namietala, že medzi celkové náklady žalovaného ako spotrebiteľa a teda aj do celkom zaplatenej čiastky žalovanej malo byť započítané aj poistné. S uvedenou námietkou sa súd prvej inštancie však nestotožnil, keďže poistné podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. sa do celkových nákladov spotrebiteľa započítava len v tom prípade, ak spotrebiteľ musel poistnú zmluvu uzatvoriť spolu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, prípadne musel poistnú zmluvu uzatvoriť, aby získal úver za ponúkaných podmienok. V danom prípade však zo samotného znenia zmluvy vyplývalo, že žalovaná poistnú zmluvu nebola povinná uzatvoriť, keďže jej bola ponúkaná možnosť uzatvorenia zmluvy aj bez takejto poistnej zmluvy. Zároveň žalovaná netvrdila a ani nepreukázala, že uzatvorenie poistnej zmluvy bolo podmienkou pre získanie pôžičky za ponúkaných podmienok. Na základe uvedeného bol súd prvej inštancie toho názoru, že do celkových nákladov spotrebiteľa nebol veriteľ povinný započítať aj poistné, a preto údaj o celkových nákladoch žalovanej ako spotrebiteľa, rovnako tiež údaj o celkom žalovanou zaplatenej sume, považoval za správny a nespôsobilý vyvolať účinok bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutej pôžičky.

6. Za nedôvodnú považoval súd prvej inštancie aj námietku žalovanej, ktorá sa týkala absencie uvedenia dňa splatnosti splátky v mesiaci a dňa splatnosti prvej splátky, keďže tieto údaje vyplývali priamo zo zmluvy, konkrétne z bodu 6.2. a 6.3., podľa ktorých splátky boli splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci s tým, že prvá splátka bola splatná nasledujúci kalendárny mesiac po uzatvorení zmluvy. Uvedené korešpondovalo aj s prehľadom splátok a úhrad, podľa ktorého splátky boli splatné

vždy k 20. dňu v mesiaci, pričom prvá splátka bola splatná dňa 20.6.2014, teda nasledujúci kalendárny mesiac po mesiaci, v ktorom bola zmluva uzatvorená.

7. K námietke žalovanej týkajúcej sa absencie náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. súd prvej inštancie poukázal na to, že v súčasnosti existuje ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, konkrétne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (3 Cdo 146/2017, 3 Cdo 56/2018 alebo 4 Cdo 211/2017), z ktorých vyplýva, že eurokonformným výkladom namietaného ustanovenia nemožno od veriteľov žiadať, aby v zmluvách o spotrebiteľských úveroch uvádzali rozpis splátok samostatne vo vzťahu k istine, poplatkom a úrokom. Hoci uvedený výklad bol v rozpore s doslovným gramatickým znením predmetného ustanovenia, s odkazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-42/15 (Home Credit Slovakia a.s. v. W. X.) bolo potrebné namietané ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. týkajúce sa výšky splátok istiny, úrokov a poplatkov vyložiť v rozpore s jeho gramatickým znením, teda contra legem, čo bol jediný možný spôsob ako dosiahnuť jeho súlad so smernicou 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, pri ktorej transponovaní do vnútroštátneho predpisu (t. j. zákona č. 129/2010 Z. z.) zákonodarca pochybil a išiel nad rámec podmienok, ktoré daná smernica stanovovala a to v súvislosti so špecifikáciou splátky úveru. Dané pochybenie bolo nakoniec s účinnosťou od 1.5.2018 napravené a ustanovenie § 9 ods. 2 písm. i) (predtým písm. k/) zákona č. 129/2010 Z. z. dané do súladu s predmetnou smernicou, podľa ktorej sa už nevyžaduje presná špecifikácia splátky úveru, istiny a poplatkov, ale len výška, počet a frekvencia splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom. Na základe uvedeného nebolo možné námietku žalovanej týkajúcu sa absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. vyhodnotiť ako dôvodnú.

8. V prípade žalovanou namietanej úžery vo vzťahu k vysokým úrokom súd prvej inštancie uviedol, že platí, že Občiansky zákonník v § 39a vymedzuje úžeru objektívnymi a subjektívnymi znakmi. Medzi objektívne znaky patrí hrubý nepomer medzi plnením jednej strany voči druhej strane, ktorý sa posudzuje porovnaním hodnôt vzájomného plnenia a prípade aj s prihliadnutím na iné okolnosti. Napríklad pri pôžičke pôjde o úroky, ktoré presahujú úroky obvyklé. V danom prípade, aj napriek zásade autonómie vôle, je potrebné úžeru korigovať zásadou ochrany slabšieho. Medzi subjektívne znaky úžery zase patrí tieseň, neskúsenosť, rozumová nevypelanosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť. Súd však pri posudzovaní toho, či v danom prípade došlo k úžere má prihliadnuť na ústavné princípy spravodlivosti, primeranosti a ochrany slabšej zmluvnej strany (ÚS ČR z 19. 1. 2017, sp. zn. I. ÚS 3308/16).

9. V danom prípade zo štatistických údajov NBS vyplývalo, že priemerná úroková sadzba spotrebiteľských úverov od 1 do 5 rokov v období uzatvorenia zmluvy bola okolo 12,63 % ročne, na základe čoho nemožno výšku úrokov vyplývajúcu zo zmluvy (25 %) hodnotiť ako v hrubom nepomere k obvyklým úrokom. Na základe uvedeného bol súd prvej inštancie toho názoru, že nebola daná objektívna stránka úžery podľa § 39a Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k subjektívnej stránke úžery navyše žalovaná netvrdila žiadne skutočnosti, teda, že by veriteľ pri uzatváraní zmluvy zneužil napr. tieseň, finančnú závislosť a podobne, pričom obe stránky úžery (objektívna a aspoň jeden znak subjektívnej stránky) musia byť splnené kumulatívne, čo sa v tomto prípade nestalo; na základe uvedeného súd prvej inštancie nepovažoval zmluvu podľa § 39a Občianskeho zákonníka za absolútne neplatnú.

10. Za nedôvodnú posúdil súd prvej inštancie aj námietku žalovanej týkajúcu sa pochybenia veriteľa pri jeho povinnosti vyplývajúcej z § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., keďže zo zmluvy jednoznačne vyplývali údaje žalovanej o príjmoch, výdavkoch a zamestnaní, a preto mal za to, že veriteľ posúdil schopnosť žalovanej splácať predmetnú pôžičku, a na základe čoho nedospel k záveru, že by veriteľ podľa § 11 ods. 2 druhej vety zákona č. 129/2010 Z. z. hrubo porušil svoje povinnosti vyplývajúce z § 7 ods. 1 tohto zákona.

11. Zo zisteného skutkového stavu teda vyplývalo, že veriteľ si svoj záväzok zo zmluvy spočívajúci v poskytnutí peňažných prostriedkov v prospech žalovanej v sume 2.500 eur podľa § 559 Občianskeho zákonníka splnil riadne a včas, na základe čoho vznikol na druhej strane žalovanej záväzok podľa § 657 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka vrátiť veriteľom poskytnuté peňažné prostriedky v splátkach, pričom so splátkou splatnou dňa 20.9.2016 sa žalovaná dostala do omeškania po dobu viac ako tri mesiace s tým, že túto neuhradila ani napriek výzve veriteľa zo dňa 26.11.2016, kedy veriteľ žalovanú upozornil aj na jeho právo zosplatiť celú pôžičku. Na základe uvedeného mal súd prvej

inštancie za to, že podmienky pre zosplatenie veriteľom poskytnutého spotrebiteľského úveru boli podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 54 ods. 9 Občianskeho zákonníka splnené, čím počnúc dňom 24.1.2017 vznikla žalovanej povinnosť jednorázovo splatiť zvyšnú časť nesplatennej časti pôžičky, čo ku dňu zosplatenia úveru predstavovalo sumu 1.863,83 eura (čo vyplývalo z prehľadu splátok a úhrad), pričom žalovaná si svoju povinnosť nesplnila podľa § 559 Občianskeho zákonníka riadne a včas a dostala sa do omeškania.

12. Súd prvej inštancie pri posúdení premlčania nároku na zaplatenie zosplatennej spotrebiteľskej pôžičky uviedol, že podľa § 103 Občianskeho zákonníka je potrebné určiť, ktorá nesplatená splátka vyvolala zročnosť (splatnosť) celej pôžičky, pretože premlčacia doba takto zosplatennej pôžičky sa odvíja od splatnosti tej splátky, pre ktorú sa stala splatná celá pôžička. V danom prípade nebolo sporné, že splatnosť pôžičky vyvolala splátka splatná dňa 20.9.2016. To znamená, že s odkazom na § 103 Občianskeho zákonníka premlčacia doba žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie zosplatennej pôžičky začala plynúť deň nasledujúci po splatnosti splátky splatnej dňa 21.9.2016, pričom posledným dňom tejto doby bol deň 20.9.2016. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na rozdielnu rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, v rámci ktorej sú názory, že pri zosplatennej spotrebiteľskej pôžičke, resp. zosplatenom spotrebiteľskom úvere začína premlčacia doba plynúť nie od splatnosti splátky, pre ktorú zosplatenie spotrebiteľskej pôžičky nastalo, ale až uplynutím trojmesačnej lehoty od splatnosti tejto splátky, aby sa tak neukracoval veriteľ na premlčacej dobe (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach 11Co/346/219), ako aj názory, že premlčacia doba začína plynúť odo dňa splatnosti tej splátky, pre ktorú sa spotrebiteľská pôžička, resp. spotrebiteľský úver stal splatný (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave 16Co/234/2019, rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne 19Co/274/216, 5Co/360/2016 alebo 17Co/272/2016). Ako súd prvej inštancie uviedol vyššie, za správny považoval ten výklad, že premlčacia doba pri zosplatení spotrebiteľskej pôžičky (t. j. pri využití práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) začína plynúť odo dňa splatnosti tej splátky, ktorá splatnosť celej pôžičky vyvolala. Uvedený výklad korešponduje s doslovným znením ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka, kde začiatok plynutia premlčacej doby zosplateného dlhu je viazaný na zročnosť tej splátky, pre ktorú sa dlh stal zročným, a to bez ohľadu na to, či zročný dlh má spotrebiteľský alebo nespotebiteľský charakter. Iný výklad by bol v rozpore s doslovným znením tohto ustanovenia a teda by išlo o výklad v rozpore so zákonom a zároveň by išlo o výklad, ktorý by bol pre spotrebiteľa nepriaznivejší. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mal súd prvej inštancie za to, že keďže premlčacia doba vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku uplynula dňa 21.9.2019 a žalobca si žalobou predmetný nárok uplatnil už dňa 28.8.2019, nárok žalobcu nepovažoval za premlčaný.

13. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, súd prvej inštancie žalobe vyhovel v celom rozsahu a zaviazal žalovanú na zaplatenie 1.863,83 eura, keďže nebol daný žiaden žalovanou namietaný dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutej pôžičky, ani dôvod neplatnosti uzatvorenej zmluvy, pričom žalobcom uplatnený nárok nepovažoval ani za premlčaný. A nakoľko si žalovaná súdom priznaný peňažný dlh podľa § 559 Občianskeho zákonníka nesplnila riadne a včas, dostala sa tým podľa § 517 ods. 1 prvej vety Občianskeho zákonníka do omeškania, na základe čoho vzniklo žalobcovi/veriteľovi právo požadovať od žalovanej popri priznanom peňažnom plnení aj úroky z omeškania určené podľa vykonávacieho predpisu - nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššie ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ECB) platná k prvému dňu omeškania s plnením priznaného peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola v období od 16.3.2016 do 18.9.2019 vo výške 0 %, tzn. vychádzajúc z uvedeného, potom výška úrokov z omeškania ku dňu omeškania žalovaného s plnením súdom priznaného dlhu žalobcovi bola 5 % ročne. Súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi právo na úroky z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5 % a to od 30.1.2017 (t. j. 6 dní po zosplatení) až do reálneho zaplatenia dlžnej sumy žalovanou žalobcovi. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s princípom úspechu v konaní podľa § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcovi ako plne úspešnej strane sporu priznal podľa § 262 ods. 1 C. s. p. nárok na náhradu trov konania s tým, že o samotnej výške tohto nároku rozhodne podľa § 262 ods. 1 C. s. p. samostatným rozhodnutím, vydaným vyšším súdnym úradníkom, po právoplatnosti tohto rozsudku.

14. Proti rozsudku podala žalovaná odvolanie a žiadala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jej odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na to, že úver je ex lege považovaný

za bezúročný a bez poplatkov keďže úverová zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a takýto dôsledok predpokladá § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. Uviedla, že jej je známa rozhodovacia prax ohľadne povinnosti veriteľa, uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere rozpis jednotlivých splátok, avšak poukázala na 2. výrok rozsudku C-42/15 z 9.11.2016, podľa ktorého nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. V zmluve nie je identifikovaný ani deň splatnosti splátky v mesiaci, ani deň splatnosti prvej splátky.

15. Namietala, že celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok (§ 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z. z.). Celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom (§ 2 písm. h/ zákona č. 129/2010 Z. z.). Celkovú čiastku, ktorú musí dlžník zaplatiť stanovil veriteľ na sumu 4.187,40 eura, ale súčin mesačnej splátky 71,81 eura a celkového počtu splátok 60, predstavuje sumu 4.308,60 eura. V časti IV zmluvy o úvere, nie je zaznačený žiaden výber poistenia, preto súd prvej inštancie nemohol dospieť k záveru, že tomu tak bolo. Teda veriteľ do zmluvy uviedol výhodnejšiu celkovú sumu splácaného úveru, ako v skutočnosti bola.

16. Brojila, že ročná úroková sadzba je v zmluve uvedená vo výške 25 %. Priemerné úrokové miery z nových obchodov - spotrebiteľských úverov, prezentované NBS, boli v máji 2014 so splatnosťou od 1 do 5 rokov - 10,71 % p. a. Je zrejme, že úroková sadzba uvedená v zmluve dosahuje dvaaplnásobok priemeru na trhu, čo nezodpovedá zákonnom vyžadovanému prístupu dodávateľa k spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou a konaniu v súlade s dobrými mravmi. Aj z tohto dôvodu, je úverová zmluva minimálne v časti požadovaného úroku neplatná. Žalobca k žalobe pripojil Zmluvu o poskytnutí pôžičky, ktorá bola medzi stranami uzavretá 26.5.2014, aj splátkový kalendár. Z tohto vyplýva, že poskytnutá bola suma vo výške 2.500 eur a výška zaplatených splátok bola 1.938,87 eura. Teda žalobca by mal právo maximálne na zaplatenie sumy 561,13 eura, avšak nárok je už premlčaný. Podľa § 39a Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon urobený fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sebe alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere. Pretože istina úveru bola pre úžeru poskytnutá bez právneho dôvodu, odo dňa nasledujúceho mal veriteľ možnosť uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Subjektívna dvojročná premlčacia doma uplynula 27.5.2016, teda pred podaním žaloby.

17. Poukázala na to, že totožný veriteľ s ňou uzavrel Zmluvu aj 6.9.2013 na sumu 3.300 eur, mesačná splátka 98 eur (vedené pod sp. zn. 60Csp/40/2019). Z právneho hľadiska toto konanie nie je súladné s § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., teda konaním s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. podľa ktorého veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

18. Súd prvej inštancie síce konštatoval, že právny predchodca žalobcu skúmal schopnosť splácať poskytnutý úver, ale žalobca to žiadnym spôsobom nepreukázal. Ak súd prvej inštancie v odseku 17 odôvodnenia napadnutého rozsudku poukazuje iba na údaje uvedené v úverovej zmluve, tak tento

postup nie je súladný so zákonom. To nezodpovedá zákonnej povinnosti veriteľa konať pred poskytnutím úveru s odbornou starostlivosťou, nakoľko sa v skutočnosti jedná o súhrnný rad povinností, nielen prosté opýtanie sa dlžníka na jeho príjem. Vychádzajúc zo zákona (§ 7 zákona č. 129/2010 Z. z.) je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta veriteľom. Pokiaľ si veriteľ uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t. j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na veriteľovi, aby tento preukázal, že bonitu žalobkyne náležite skúmal, a že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a o priemerných výdavkoch obyvateľstva a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (Najvyšší súd ČR pod sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

19. Žalobca súdu nepredložil žiadnu z listín, na základe ktorej by bolo preukázané, že jeho právny predchodca overil schopnosť poskytnutý úver splácať v rozsahu nahliadnutia do verejných registrov za účelom overenia deklarovaného príjmu ako aj výdavkov. Mala za to, že § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. sa má vykladať tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov, ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy, pričom nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti.

20. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje v celom rozsahu za vecne správne a žiadal ho potvrdiť. Bol toho názoru, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou a aj skutkovou stránkou veci a na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a v plnej miere sa s ním stotožnil. Rozloženie splátok v členení na istinu, úrok a poplatky priamo v základných náležitostiach úverovej zmluvy predstavuje rozpor s požiadavkou stručnosti, prehľadnosti, určitosti a zrozumiteľnosti základných náležitostí úverovej zmluvy ako právneho úkonu. Neexistuje racionálny dôvod, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere mala byť už v hlavných zmluvných dojednaniach zložitejšia ako napr. zmluva o úvere uzavretá podľa Obchodného zákonníka. Súdný dvor Európskej únie v prejudiciálnom konaní C-42/2015 začatým na návrh Okresného súdu Dunajská Streda rozsudkom zo dňa 9.11.2016, rozhodol aj o práve členského štátu vnútroštátnou úpravou rozširovať obligatórne náležitosti úverovej zmluvy nad rámec Smernice 2008/48/ES ako aj jeho právo zákonom sankcionovať absenciu niektorej z náležitostí úverovej zmluvy tak, že úver je bezúročný a bez poplatkov. V prejudiciálnej otázke: Má sa článok 10 ods. 2 písm. i) v spojení s písm. h) Smernice 2008/48/ES vykladať tak, že zmluva o úvere na dobu určitú, pri ktorej dochádza k splácaniu/amortizácii istiny úveru v rámci jednotlivých splátok, nemusí v čase uzavretia obsahovať presné určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky (t. j. súčasťou zmluvy nemusí byť presný splátkový kalendár/amortizačná tabuľka), ale že tieto údaje môžu byť obsiahnuté v splátkovom kalendári/amortizačnej tabuľke, ktorú veriteľ predloží dlžníkovi na jeho žiadosť, alebo článok 10 ods. 2 písm. h) zaručuje dlžníkovi dodatočné právo žiadať výpis z amortizačnej tabuľky k určitému konkrétnemu dňu počas trvania zmluvy o úvere, no toto právo nezabavuje zmluvné strany povinnosti, aby rozdelenie jednotlivých plánovaných splátok (splátných podľa zmluvy o úvere počas doby jej trvania) na úhradu istiny a úhradu bežných úrokov a poplatkov bolo obsiahnuté už v samotnej zmluve, a to spôsobom individualizovaným pre danú konkrétnu zmluvu, Súdný dvor EÚ rozhodol, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice stanovuje, že zmluva musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa. Z článku 10 ods. 2 písm. i) a článku 10 ods. 3. uvedenej smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Vzhľadom na jasné znenie týchto ustanovení považoval za potrebné konštatovať, že Smernica 2008/48/ES nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Pokiaľ ide o možnosť členských štátov stanoviť takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave, považoval za dôležité zdôrazniť, že pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice 2008/48/ES, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (pozri analogicky rozsudok z 12. júla 2012, SC Volksbank Romania, C 602/10, EU:C:2012:443, body 63 a 64). Ustanovenie článku 10 ods. 2 písm. u) Smernice 2008/48/ES sa nemá vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo

svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 uvedenej smernice. Na základe vyššie uvedeného sa má článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice 2008/48/ES vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. V prejudiciálnej otázke, či sa článok 23 Smernice 2008/48/ES má vykladať tak, že nebráni tomu aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto Smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, Súdny dvor EÚ rozhodol, že voľba režimu sankcií je ponechaná na zváženie členského štátu avšak ich tvrdosť musí byť primeraná závažnosti porušení, ktoré postihujú. Sankcia spočívajúca v strate nároku veriteľa na úroky a poplatky je primeraná v prípade, že zmluva o úvere neobsahuje najmä náležitosti ako je ročná percentuálna miera nákladov, počet a frekvenciu splátok, prípadne existenciu notárskych poplatkov a prípadne požadované záruky a poistenia, tak ako to upravuje článok 10 ods. 2 Smernice, teda tie náležitosti zmluvy o úvere, ktorých neuvedenie môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Súdny dvor Európskej únie tak rozhodol, že ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (súčasný § 9 ods. 2 písm. k/ z. č. 129/2010 Z. z.) je v rozpore so Smernicou 2008/48/ES, t. j. záväzným prameňom práva. Tiež vylúčil oprávnenosť sankcie straty nároku na úroky a poplatky v prípade, že úverová zmluva neobsahuje rozdelenie úverovej splátky na jej jednotlivé zložky, t. j. na časť istiny, časť úrokov a časť poplatkov, podľa vnútroštátneho práva, keďže nejde o obligatórnu náležitosť úverovej zmluvy v zmysle Smernice 2008/48/ES a tak ani o takú náležitosť, ktorej absencia by bola spôsobilá spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-42/2015 možno vyvodiť záver, že iba porušenie povinnosti veriteľa podstatným spôsobom môže byť sankcionované zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky. Právny predchodca žalobcu neporušil žiadne povinnosti, preto mu vznikol nárok aj na zaplatenie zmluvne dojednaných úrokov ako odplaty poskytnutého úveru. Svoj názor podporil poukazom na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/55/2019, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.2.2018 sp. zn. 3 Cdo 146/2017 a zo dňa 30.7.2019 pod sp. zn. 6 Cdo 113/2018, ktorý v odôvodneniach svojich rozhodnutí zhodne uvádza, že od dodávateľov v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach.

21. Dal do pozornosti čl. 6 Podmienky splácania konkrétne bod 6.2 „Pokiaľ nie je v splátkovom kalendári a/alebo Zmluve stanovené inak, sú Splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.“ a bod 6.3 „Prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení Zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak.“ Na základe vyššie uvedeného tvrdenia žalovanej ohľadom skutočnosti, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je identifikovaný deň splatnosti splátky a deň splatnosti prvej splátky považuje za účelové.

22. Poukázal na skutočnosť, že výška úrokovej sadzby je totožná s výškou RPMN a to z dôvodu, že navýšenie úveru predstavuje len zmluvne dojednaný úrok. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 2.500 eur, ktorý sa zaviazala vrátiť v 60 pravidelných mesačných splátkach po 69,79 eura. Navýšenie úveru predstavuje len zmluvne dojednaný úrok vo výške ročnej úrokovej sadzby 25 %. Celková čiastka, ku ktorej zaplateniu sa žalovaná zaviazala predstavuje 4.187,40 eura. Odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nachádza svoje vyjadrenie v RPMN vo výške 25 % zhodne s dojednanou úrokovou sadzbou, nakoľko jedinou odplatom poskytnutého úveru je len zmluvný úrok. Výška priemernej hodnoty RPMN pre úvery vo výške od 1.500 eur do 6.500 eur so splatnosťou od 1 do 5 rokov, zverejnená naposledy v čase uzavretia úverovej zmluvy MF SR v súlade s § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2014 so stavom ku dňu 31.3.2014 predstavovala 18,90 %. Napriek skutočnosti, že uvedené pravidlo maximálneho stropu výšky odplaty nebolo v čase dojednania úverovej zmluvy v platnosti, zastáva názor, že pokiaľ sám zákonodarcu považuje odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi do výšky 2x priemernej RPMN za akceptovanú, v takom prípade výška dojednanej odplaty dojednaná v predmetnej úverovej zmluve, nemôže byť označená za neprimeranú a v rozpore s dobrými mravmi. Ustanovenie § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 znie: Ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

Dojednaná odplata v úverovej zmluve vo výške 25 % nepresahuje 2x váženého priemeru priemerných hodnôt RPMN za všetky typy spotrebiteľských úverov zverejneného MF SR v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrťrok 2014 so stavom ku dňu 31.3.2014 vo výške 17,99 % a zároveň nepresahuje 2x priemernej výšky RPMN zverejnenej MF SR v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrťrok 2014 so stavom ku dňu 31.3.2021 vo výške 18,90 % pre obdobné úvery. Dojednaná odplata je primeraná, v súlade so zákonom (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy) a dobrými mravmi. Na podporu uvedeného poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach 5Co/181/2017-74 zo dňa 25.1.2018 a tiež Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici 12Co/284/2017-142 zo dňa 30.11.2017, ktoré sa stotožňujú s právnou argumentáciou žalobcu. Taktiež dal do pozornosti Uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.10.2021 pod sp. zn. 17CoCsp/21/2021 v ktorom sa senát jednohlasne zhodol na skutočnosti, že pri skúmaní primeranosti odplaty je vždy potrebné vychádzať z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1a ods. 1 a § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Podľa predmetného uznesenia pri prepočte je vždy smerodajná priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu naposledy v čase predchádzajúcim uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

23. K skúmaniu schopnosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver uviedol, že právny predchodca pred uzatvorením zmluvy o úvere skúmal schopnosť žalovanej splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou. Žalovaná zároveň podpisom danej zmluvy prehlásila, že všetky ňou uvádzané údaje sú pravdivé. Žalovaná taktiež prehlásila, že ku dňu podpisu zmluvy jej neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Uvedené vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy, teda žalovaná mala možnosť sa s podmienkami plnenia oboznámiť a tieto nerozporovala. Zmluvné podmienky boli žalovanou riadne podpísané. Žalovaná zároveň z titulu zamestnanca preukázala výšku jej mesačného príjmu ako aj výšku mesačných výdavkov. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa tak s poukazom na žalovanou uvádzané hodnoty javí ako primeraná. Žalovaná spočiatku riadne hradila predpísané splátky, pričom právny predchodca žalobcu nemal dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanej riadne splácať poskytnutý úver a o týchto ani nemohol mať vedomosť. Poukázal taktiež na tú skutočnosť, že žalovaná žiadnym spôsobom neinformovala právneho predchodcu žalobcu o zmene finančných pomerov, ktoré by znemožnili žalovanej riadne splácanie poskytnutého úveru. Rovnako tak zo strany žalovanej nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorú by právny predchodca žalobcu posúdil a so žalovanou dohodol nové podmienky splácania. Na tomto mieste spomenul, že veriteľ si vyžiadal od žalovanej za účelom overenia jej bonity súhlas s použitím jej osobných údajov za účelom preverenia jej úverovej histórie v Nebankovom registri klientskych informácií ako aj s cieľom preverenia existencie jej pracovného pomeru v Sociálnej poisťovni.. Z uvedeného vyplýva, že veriteľ sa nedopustil konania, ktoré predstavuje hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1, za ktoré by prichádzala do úvahy sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru podľa v § 11 ods. 2 veta druhá zákona o spotrebiteľských úveroch. Právny predchodca žalobcu postupoval plne v súlade s § 7 ods. 1 z. č. 129/2010 Z. z. platným a účinným v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy.

24. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C. s. p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem; dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, preto ho v súlade s § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 27.2.2024 (§ 219 ods. 3 C. s. p.).

25. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalovanej v odvolaní, s ktorými sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať (§ 387 ods. 3 C. s. p.) hodno podotknúť, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu a to s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k vyhovneniu žaloby. Súd prvej inštancie v preskúmanej veci vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ako aj na posúdenie relevantnosti tvrdení žalobcu na podporu podanej žaloby a žalovanej prednesených na jej obranu. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 191 ods. 1 C. s. p. súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe vyvodil aj správny právny záver o dôvodnosti

žalobcom uplatňovaného nároku proti žalovanej, ktorého sa žalobca domáhal titulom nesplatenj pôžičky.

26. Pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 C. s. p.) a v podrobnostiach poukazuje na vyčerpávajúce skutkové a právne zdôvodnenie rozhodnutia, v ktorom sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal so všetkými aspektmi predmetnej žaloby.

27. Súd prvej inštancie totiž v odôvodnení svojho rozsudku rozviedol rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania a uviedol stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, ako aj výsledky vykonaného dokazovania s tým, že citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na posudzovanú vec a z ktorých vyvodil právne závery a náležite ich vysvetlil; z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlil prečo považoval žalobu za dôvodnú.

28. A pretože žalovaná v podanom odvolaní, okrem zopakovania tvrdení uvedených už v prvoinštančnom konaní, neuviedla žiadne ďalšie relevantné skutočnosti, s ktorými by sa nevyrovnal už súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, odvolaciemu súdu sa javí úloha vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 C. s. p.) ako kontraproduktívna a neúčelná, keďže žalovanou prezentované „podstatné tvrdenia“ v odvolaní boli vo všetkých súvislostiach zodpovedané v dostatočne presvedčivej argumentácii súdu prvej inštancie.

29. Na margo námietky žalovanej, že v zmluve nie je identifikovaný deň splatnosti splátky v mesiaci, ani deň prvej splátky, odvolací súd poukazuje na odsek 13 napadnutého rozsudku, kde súd prvej inštancie explicitne uviedol, že tieto údaje vyplývajú priamo zo zmluvy, konkrétne z bodu 6.2 a 6.3.

30. K námietke žalovanej, že v časti IV nie je zaznačený žiaden výber poistenia, preto súd prvej inštancie nemohol dospieť k záveru, že tomu tak nebolo, odvolací súd uvádza, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že v časti IV nie je zaznačený výber poistenia, ale k záveru, že zo samotného obsahu zmluvy vyplývalo, že žalovaná poistnú zmluvu nebola povinná uzavrieť, keďže jej bola ponúkaná možnosť uzatvorenia zmluvy aj bez takejto poistnej zmluvy a zároveň žalovaná netvrdila ani nepreukázala, že uzatvorenie poistnej zmluvy bolo podmienkou pre získanie pôžičky za ponúkaných podmienok (odsek 12 napadnutého rozsudku). K uvedenému možno tiež dodať, že k zmluve boli pripojené aj štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, z obsahu ktorých výslovne vyplýva, že podmienkou získania spotrebiteľského úveru nie je uzatvorenie poistenia.

31. Pokiaľ ide o výšku dohodnutého úroku, odvolací súd uvádza, že v súlade s dobrými mravmi pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke je také konanie veriteľa, ktorý sa „uspokojí“ - bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník - s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičaných peňazí, a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ bežným (obvyklým) spôsobom aj v prípade, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho ťaživej, nakoľko dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke a dohodu o úrokoch z požičaných peňazí často práve z dôvodu svojej ťaživej finančnej situácie; nezodpovedá preto všeobecne uznávaným pravidlám správania sa a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, aby dlžník aj v takejto situácii poskytoval (musel poskytovať) veriteľovi neprimerane alebo dokonca „úžernícke“ úroky. Neprimeraná, a teda odporujúca dobrým mravom je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe ich dojednaní obvyklú, stanovenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Úrok 25 % ročne dohodnutý v posudzovanom prípade, nepresahuje dvojnásobok priemernej úrokovej sadzby spotrebiteľských úverov poskytovaných bankami, z ktorej vychádzal súd prvej inštancie (12,63 % ročne), ale ani 2,5 násobok priemernej úrokovej sadzby poskytovanej bankami, na ktorú poukazovala žalovaná v podanom odvolaní (10,71 %). Súdna prax pritom za neprimeraný a teda rozporný s dobrými mravmi nepovažuje ani taký úrok, ktorý presahuje výšku obvyklého úroku poskytovaného bankami trojnásobne (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 26.6.2022, sp. zn. 3 Cdo 36/2020). Za rozporný s dobrými mravmi naopak vyhodnotila úrok presahujúci obvyklú úrokovú mieru 4-násobne, resp. 5,5 násobne (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z

26.4.2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011). Vo svetle uvedeného odvolací súd v súlade so súdom prvej inštancie konštatuje, že v danom prípade úrok vo výške 25 % ročne dohodnutý medzi stranami nie je možné považovať za neprimeraný a teda rozporný s dobrými mravmi.

32. Rovnako nebolo možné stotožniť sa ani s názorom žalovanej, že zmluva je neplatná s poukazom na inštitút úžery podľa ustanovenia § 39a Občianskeho zákonníka, nakoľko súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne a zrozumiteľne uviedol, že pre naplnenie znakov úžery je potrebné splnenie nielen objektívneho znaku (hrubý nepomer medzi plnením jednej strany voči druhej), ktorý v tomto prípade naplnený nebol (viď predchádzajúci odsek), ale aj danosť subjektívneho znaku (tieseň, neskúsenosť, rozumová nevypselosť, rozrušenosť, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančná závislosť alebo neschopnosť plniť), ku ktorého existencii žalovaná netvrdila ani nepreukázala žiadne skutočnosti; tento záver súdu prvej inštancie žalovaná v podanom ničím nespochybnila.

33. Napokon k námietke žalovanej, že žalobca nepreukázal, že skúmal schopnosť splácať poskytnutý úver žalobkyňou, čím hrubo porušil odbornú starostlivosť, a preto je potrebné úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu považovať za bezúročný a bez poplatkov, odvolací súd uvádza, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie mal za preukázané, že z obsahu uzavretej zmluvy jednoznačne vyplývali údaje žalovanej o príjmoch, výdavkoch a zamestnaní. Zo znenia § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. pritom explicitne vyplýva, že za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa a bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľovi na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Je teda zrejmé, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre prijatie záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.

34. A keďže žalovaná v podanom odvolaní ďalej neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázala nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd ostatné tvrdenia uvádzané v odvolaní nepovažoval za podstatné, t. j. také, ktoré by svojou relevanciou aj v prípade preukázania boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcovi priznal proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mal v odvolacom konaní plný úspech.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).